

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

NKA Közgyűjtemények Kollégiuma 4. c pályázat Állományvédelmi műhelyek tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése

Altéma kódszáma: 3533/189

A KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA 2015. 05. 29. -i ülésén
részünkre 1.490.253 Ft támogatást ítelt meg.

A beszerzett restauráláshoz szükséges anyagok és eszközök felhasználása:

A Nemzeti Könyvtár Restauráló és Kötészeti Osztályán párhuzamosan történik a különböző koru és kötésű könyvek, savas hírlapok, plakátok, kisnyomtatványok, térképek, eltérő készítéstechnikájú fotók és papíryanagok konzerválása és restaurálása (tisztítás, savtalanítás, kiegészítés, megerősítés, kasírozás, rekonstrukció), könyvek és időszaki kiadványok kötése és tékázása.

A munkafolyamatok elvégzéséhez különböző féle speciális, megfelelő minőségű anyagokra és eszközökre van szükségünk.

Kisebb méretű dokumentumok nedves tisztításához fotótálatkat használunk.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁSI
IGAZGATÓSÁG
H-1827 BUDAPEST
BUDAVÁRI PALOTA F ÉPÜLET
Telefon: 224-3768, Fax: 487-8645

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

A kéziratos dokumentumok gyakran tintamarásosak, a folyamat megállítására calcium-fitátos kezelést alkalmazunk, amihez szükségünk van különböző méretű fotótálak egyidejű használatára.

A lapok hiányainak kiegészítéséhez leggyakrabban a gépi és kézi papírontás módszerét alkalmazzuk. A pép előkészítéséhez turmixgépre, a rostok kiméréséhez digitális mérlegre, a felesleges víz leszívásához szívásereőség szabályozóval ellátott ipari por- és vízszívóra, utánnyvezéshez nyomáspertezőre és különféle szélességű speciális – tömör és puha - ecsetekre, a papír szárításához dán vetexre van szükségünk.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁSI
IGAZGATÓSÁG
H-1827 BUDAPEST
BUDAVÁRI PALOTA F ÉPÜLET
Telefon: 224-3768, Fax: 487-8645

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Munkánk során egyaránt alkalmazzuk a kézi és gépi papírröntés technikáját a lapok hiányainak kiegészítésére.

Kisnyomtatványoknak, egylapos dokumentumoknak savmentes papírból készítünk tárolóeszközöket (pl. pallium,). Erre a célra a 300g/m²-es ofszetpapír megfelelő.

Az erősen sérült, savas dokumentumokat a kiegészítés után különlegesen vékony, áttetsző japán fátýolpapírral kasírozzuk meg.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁSI
IGAZGATÓSÁG
H-1827 BUDAPEST
BUDAVÁRI PALOTA F ÉPÜLET
Telefon: 224-3768, Fax: 487-8645

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Könyvek esetében, ha fűzésük jó állapotban van, de mégis szükséges a lapok nedves kezelése, szétszedés nélkül egyben mossuk az egész könyvtestet. Ezzel védjük az eredeti fűzést, és az ívek épségét is. A kivitelezéshez nagyméretű mosókádra, majd a szárításhoz nagy teljesítményű ventilátorra és hajszárítóra van szükség.

A dokumentumokat ért vizes katasztrófák esetén a mentésnél is jól tudjuk használni a ventilátorokat és a hajszárítókat, gyorsítva azok száradását, amivel megakadályozzuk a penésztelepek gyors kialakulását. Fontos a kollégák egészségvédelme is ebben az esetben, amit megfelelő védőruhával, kesztyűvel, maszkokkal lehet biztosítani.

Az egyre szigorodó tűz- és munkavédelmi előírások miatt a festékeket és vegyszereket kizárólag a szabványnak megfelelő laborüvegekben tárolhatjuk, amelyeket a Bowimex Kft-től szerzünk be.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁSI
IGAZGATÓSÁG
H-1827 BUDAPEST
BUDAVÁRI PALOTA F ÉPÜLET
Telefon: 224-3768, Fax: 487-8645

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Nagy számú pergamenre írott vagy pergamenbe, illetve bőrbe kötött könyvet restaurálunk, amelyek hiányainak kiegészítéséhez jó minőségű író, illetve kötő pergamen, valamint az eredetihez hasonló növényi cserzésű bőr beszerzésére van szükségünk. Ezek színezéséhez jó fényállóságú, színtartó fémkomplex színezékeket használunk.

A kikevert színezékek tárolását is a szabványos vegyszerüvegekben végezzük.

A régi könyvtáblák egy része bükkfából készült, amelyek mikroorganizmusok és rovarkárok következtében erősen hiányosak, sérültek. Ezek kiegészítésére, pótlására jó minőségű, előszárított bükkfatáblát illetve fa kiegészítő anyagokat használunk. Különböző csiszoló és fűrő fejekkel munkáljuk meg őket.

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

A restaurálási folyamat dokumentálására nagy hangsúlyt fektetünk, ennek elengedhetetlen része a jó minőségű fotók készítése, amelyen az apró részletek is jól láthatóak. Ezt segíti elő egy sokrétűen használható fotóállvány, valamint a digitális mikroszkóp. Műhelyünkben kialakítottunk egy tárgyfotózásra alkalmas helyet, aminek megvilágításhoz alacsony hőkibocsátású LED reflektorokat és ledlámpát is beszerezhettünk a pályázati támogatásból.

2015-ben a Restauráló és Kötészeti Osztály 23.453 munkaórát fordított a könyvtár dokumentumainak restaurálására.

Budapest, 2015-03-26

Érdi Marianne
Könyv, papír, bőr restaurátorművész
osztályvezető
Restauráló és Kötészeti Osztály
Országos Széchényi Könyvtár

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁSI
IGAZGATÓSÁG
H-1827 BUDAPEST
BUDAVÁRI PALOTA F ÉPÜLET
Telefon: 224-3768, Fax: 487-8645